Avslutning

av Eva Wikström, Katarina Hollertz & Magdalena Elmersjö

ur boken
Eva Wikström, Katarina Hollertz
& Magdalena Elmersjö (red.)
Röster och möten
En jubileumsskrift om FORSA, Förbundet för forskning och praktik i socialt arbete
Arkiv förlag 2026

ARKIV FÖRLAG · arkiv@arkiv.nu · www.arkiv.nu
i samarbete med
FORSA · www.forsa.nu

FÖRSLAG PÅ KÄLLANGIVELSE:
Wikström, Eva, Katarina Hollertz & Magdalena Elmersjö (2026) ”Avslutning”, i Eva Wikström, Katarina Hollertz & Magdalena Elmersjö (red.), *Röster och möten. En jubileumsskrift om FORSA, Förbundet för forskning och praktik i socialt arbete*, s. 129–132. Lund: Arkiv förlag, https://doi.org/10.13068/9789179244101.

Det här kapitlet ur en e-bok från Arkiv förlag distribueras fritt genom *open access*. Titeln finns också tillgänglig i tryck med ISBN: 978 91 7924 409 5.

Verket är upphovsskyddat enligt en upphovsrättslicens från Creative Commons: erkännande, icke-kommersiell, inga bearbetningar (CC BY-NC-ND), som medger icke-kommersiell användning och spridning i oförändrat skick så länge källan anges.

© Författarna/FORSA/Arkiv förlag 2026

E-bok (PDF) 2026
Beständig länk: https://doi.org/10.13068/9789179244101
ISBN: 978 91 7924 410 1

Avslutning

I arbetet med den här boken har en sak blivit allt tydligare. Många av de personer som berättar om sina liv i socialt arbete pratar inte enbart om teorier, metoder eller organisationer. De berättar om människor och om möten. I förgrunden står berättelser om handledare, kollegor, lärare, studenter och socialarbetare, människor som öppnade en dörr, ställde en fråga eller bjöd in till ett sammanhang. Det finns något fint i det, något bärande. För samtidigt som socialt arbete ofta handlar om planering, styrning och organisering, formas våra professionella liv ofta av sådant som är svårare att mäta. Ett klientmöte som ruskade om, en insats som gjorde skillnad. En konferens man nästan inte tänkte åka på. Ett samtal i en fikapaus. En doktorand som vågade ställa en fråga till en professor. En socialarbetare som berättade om sin vardag för en forskare. En forskningsintervju som knuffade forskningen i en helt annan

riktning. En student som upptäckte att det finns ett helt kunskapsfält att bli en del av. Många av berättelserna i den här boken innehåller just sådana ögonblick.

Slumpen spelar ofta större roll än vi gärna vill erkänna. Men möjligen är det inte slump vi egentligen talar om. För att ett betydelsefullt möte ska kunna uppstå krävs att det finns arenor där människor kan mötas. Platser där forskare, praktiker, studenter och andra får möjlighet att träffas, lyssna på varandra och upptäcka gemensamma frågor. Under fyrtio år har FORSA varit en plats där människor från olika delar av det sociala arbetets värld har kunnat mötas utan att alltid representera en organisation, ett projekt eller ett uppdrag. I berättelserna i den här boken framträder FORSA gång på gång som något mer än en förening. Snarare som ett sammanhang. En mötesplats. Ett nätverk för mobilisering. För några har FORSA varit en väg in i forskningen. För andra en väg tillbaka till praktiken. För många har FORSA varit ett sätt att hitta kollegor, vänner och allierade. Kanske är detta viktigare i dag än på mycket länge.

Vi lever i en tid där många beskriver sitt arbetsliv som fragmenterat. Forskare förväntas publicera, söka medel och undervisa. Praktiker arbetar i verksamheter där tiden för reflektion ofta är knapp. Lärare jonglerar utbildningsuppdrag, kursutveckling och administration. Samtidigt ökar specialiseringen och allt fler arbetar inom avgränsade delar av verksamheter och organisationer. Risken är att vi blir kvar i våra respektive sammanhang och gradvis tappar kontakten med varandra. Därför behövs mötesplatser som FORSA. Inte bara för att sprida kunskap, utan för att bygga relationer.

Kunskap utvecklas sällan i ensamhet. Den utvecklas när människor med olika erfarenheter möts och tillsammans försöker förstå någonting som är större än den egna vardagen. Flera av de personer som medverkar i boken beskriver också FORSA som en form av motkraft. Ett sammanhang där det går att formulera kritik, diskutera utvecklingen inom socialt arbete och bygga allianser kring frågor som upplevs viktiga. Det handlar inte enbart om att reagera på förändringar. Det handlar också om att skapa alternativ. Att våga formulera visioner om vilket socialt arbete vi vill ha.

FORSA har historiskt varit en arena för opinionsbildning, kunskapsutveckling och mobilisering. Vi tror att den rollen behöver stärkas framöver. I en tid där sociala frågor riskerar att förenklas och där utrymmet för eftertanke ibland krymper finns ett stort behov av arenor som samlar erfarenheter från forskning, utbildning och praktik. Men framtiden handlar också om vilka röster som ännu inte hörs tillräckligt mycket. Ett återkommande tema i boken är att människor i utsatta situationer alltför sällan får definiera sina egna erfarenheter. Barnens röster, brukarnas perspektiv och erfarenhetsbaserad kunskap återkommer som viktiga frågor i flera av samtalen. Om FORSA även under de kommande fyrtio åren ska vara en relevant kraft behöver vi fortsätta fundera över hur dessa perspektiv kan få större plats. Hur kan vi skapa fler sammanhang där brukare, anhöriga och människor med egna erfarenheter inte enbart blir föremål för diskussioner utan aktiva deltagare i dem? Frågan är lika viktig för nästa generation socialarbetare och forskare.

Många av oss fann FORSA genom någon som bjöd in oss. Vi behöver fortsätta att öppna dörrar på samma sätt.

Socionomer, studenter, doktorander, yngre forskare och nya kollegor behöver få syn på de sammanhang som finns bortom den egna arbetsplatsen eller utbildningen. Inte för att de ska börja tänka som vi gör, utan för att de kan bidra med nya perspektiv och nya frågor. FORSA behöver fortsätta att vara en plats där alla är välkomna. En plats där en erfaren professor och en ny socionomstudent kan delta i samma samtal. Där praktikerns erfarenheter värderas lika högt som forskarens. Där olika perspektiv får brytas mot varandra utan att någon behöver lämna sin identitet eller sitt sammanhang utanför dörren.

Kanske är det just detta som är FORSA:s viktigaste uppgift framöver: att vara ett sammanhang där människor hittar varandra, att vara en plats där kunskap utvecklas i gemenskap, att vara en arena för hopp, stöd och gemensamt ansvar och att vara en motkraft när socialt arbete reduceras till administration, kontroll eller kortsiktiga lösningar. Något som löper som en röd tråd genom hela denna bok är att socialt arbete ytterst handlar om människor, relationer och möjligheten att skapa förändring tillsammans. Det började med möten i Lövånger 1984. Fyrtio år senare är mötena fortfarande det viktigaste vi har. Inte därför att de löser alla problem, utan därför att de gör det möjligt för oss att tänka, hoppas och agera tillsammans.

Bokens redaktörer